

ARDOS-ház emeletén.
y raktára.

os fiai
Debreczen. rózsatér
atlaszok, bársonyok;
hímzések;
SZONYEGEK;
pke, szalag, gomb stb.
ALAGOK,
ernyők,
rakmellét.

tésü
ÁSVÁNY
zeket
kon ajánl
ZSEF

YÖRGY
helye.
uteza. 888. sz.

ESNER GYÖRGY.
magyar szab.
OSÓ-SZER.

IRSCH,
taufengasse Nr. 10.

Előzetes árak:
Helyben és postán küldve.
Egy évre 10 frt.-kr.
Fél évre 5 " "
Negyed évre 2 " "
Egyes szám 5 kr.
A lap szellemi részét illető minden közlemény fiókán, Vecsey-nak földzin., a szerkesztőségbe bérmentve küldendő.
Előfizetési helyben
TELEGDI K. LAJOS és IG. CSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésben és a kiadóhivatalban KUTASI IMRE könyvnyomdájában a postahivatalok útján.

DEBRECZEN

POLITIKAI, TARSADALMI és KOZGAZDASZATI HIRLAP.
A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt“ közlönye.
Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:
Négy hasábos petit sorát 5 kr.
Nagyobb terjedelmű s többoldos hirdetések alk. szerint a legolcsóbb árú hirdetésnek fel.
Bélyegdíj minden különbeírással 30 kr.
„Nyilár“-ban megjelenő közlemény minden petit sora 20 kr.
Hirdetők felvételnek a kiadóhivatalban, KUTASI I. könyvnyomdájában, valamint ZICHNER-MAN H. közv. irodájában is.
Név nélkül vagy bérmentetlennel beküldött kéziratok nem vétetnek figyelembe.
Kéziratok vissza nem adatnak.

A király szavai.
(r. o.) A budapesti orsz. kiállítás ongy szólt királyunk: „Örömmel jelentem, hogy ezen — jelentőségére nézve a közönséges kiállítások színvonalán felül álló, méltán nemzetinek nevezett ünnepélyt jelenlétem által felavassam, s reményem és óhajom, hogy annak sikere, az ahhoz kötött várakozásoknak minden irányban megfelelő, nemcsak a fentjelzett célokat biztosítsa, de egyszersmind a szorgalom és áldáshozó munka ösvényén való folytonos és fokozott haladásra határos ösztönül szolgáljon.“
A trónörökös: „Valódi hadszenleje ez Magyarország mezei, erdei és gazdaságzatának és állattenyésztésének, bányaművelésének, ipari és kézműveségi erejének, irodalmi és tudományos, művészi és építész alkotásának és tanügyi fejlődésének.“

A trónörökös ifjui hévtől áthatott beszéde — költői s epigrammikus fordulataival fogva olycn, mintha a Jókai Mór szellemét viselné magán bélyegül. Lehet, hogy a költő adott szöveget a fejedelemfi ajkára, csupán azon egyben idézve fel szomorú gondolatokat, hogy — talán küszöbön álló válságokkal szemben — mind az a jólét, mind az a szorgalom, a melyet az országos kiállítás képvisel, most egy hadiszenle nézve bir alkalmi érdekekkel, mint elegendő táplálék egy esetleg nemsokára bekövetkező akció számára.

A király szavai hidegebbek, csöndesebbek. A munka ösvényén való fokozatos haladást hangsúlyozzák. De nem tartalmazzák magukban azt, hogy ezen a társadalomnak önjerejéből, önszorgalmából elérhető eredmények terébe való haladás előidézésében segélyre leendő iparunknak az állam és az állam politikája. Az állam által reánk rótt nagy terhek s a kormány áldatlan politikája nélkül az országos kiállítás által képviselt eredményeket százszoros mértékben haladhattuk volna felül s egy önálló vámtaralattal bíró, független Magyarország csodákat mutathatott volna fel a szemlélő külföld előtt.

Budapestben jelen volt e napon az egész diplomácia.
Fényes csoportot képezett a diplomatai kar. Tanulságos elolvasni.

Ott voltak nevezetesen monsignore Vannutelli apostoli nuntius, Robillant gróf olasz nagykövet, Reuss herceg német nagykövet, Lobanoff herceg orosz nagykövet, Saadullah bey török nagykövet, Foucher de Careil gróf francia nagykövet és sir Paget angol nagykövet, továbbá gróf Bray Steinburg bajor követ, Neriman khan perzsa követ, don Anguste Conte spanyol követ, Aebly A. svájci követ, Mazel báró hollandiai követ, Ackerman svéd követ, Bogicsevics szerb követ, Kmet gróf dán követ, Francis J. M. az Egyesült-Államok követe, Kio O-Hong-Ma japáni követ, br. Danethan belga követségi tanácsos, Dalmeida braziliai követségi titkár, Schnabel Lipót argentin követ, Stein Izidor belga főkonzul, Burchard braziliai főkonzul, Halbauer Nándor dán főkonzul, Tresskoff a német főkonszultus ideiglenes vezetője, Laugiers Villars francia főkonzul, Henry Phipps angol főkonzul, Modignani olasz alkalonzul, Brüll Miksa hollandiai főkonzul, Sterne amerikai főkonzul, Szvetenay portugalliai főkonzul, Mühlfeld Sergius orosz főkonzul, Altschul S. svéd-norvégiai főkonzul, Haggenmacher H. svájci konzul, Staics szerb főkonzul, dr. Kuncz Jenő spanyol konzul és Feridun bey török főkonzul. És mindenek fölött dr. Luczius, porosz földművelési miniszter.

Mit láthattak egyebet? Azt, hogy imé egy szerencsétlen politikai és közgazdasági viszonyok között élő állam, hogy ki

tud magáért tenni, mikor vendégei vannak!
Érdeklődnek irányunkban, annyi tény. De mikor az európai diplomácia s dinasztiaink ennyire érdeklődik irántunk, e fölötti büszkeségünk érte mellett lehetetlen elhallgatnunk abbéli aggodalmunkat, hogy ezen érdeklődésért ugyan mit kívánunk tőlünk . . . cserébe?

A karczagi választókerület négy városából Komjáthy Bélát husz tagu küldöttség kereste fel, és a képviselőjelöltség elfogadására kérte fel. A küldöttséget Sárközy Aurél orsz. képviselő vezette. Komjáthy a jeilöltséget elfogadta. Komjáthy Béla a főváros egyik legjelesebb ügyvéde, pártunk kiváló képességű tagja. E kerületben megválasztása bizonyára egyhangulag fog megtörténni.

Külföldi hírek. Londoni lapok ama híret, mintha a dán király felhívni szándékoztak volna arra, hogy az angol-orosz viszályban a választott bekebiró hivatását teljesítse, irányadó helyről egészen alaptalannak jelentik. — A tárgyalások Dánia, Svéd és Norvégország közt az angol-orosz háború esetére vonatkozó semlegesség fenntartása tárgyában az 1878-iki alkudozások alapján folytak és már be is fejeztettek; csak a kormányoknak kell meg a határozatokat szentesíteni. — Török részről az abán helyzetéről újabban elterjesztett nyugtalanító híreket megczafolják. Nevezetesen nem felel meg a valószínűségnek az a hír, hogy Ibrahim pasa Prizrendbe záratott s az abán főkelő csapatoktól való felemelés nem merte a várost elhagyni. A nagyrészen csupán a népszámlálás által felidézett lazadás Albánia néhány kerületében teljesen véget ért s az egész országban csend és béke uralkodik. Macedoniában is csillapulóban van a bulgár agitatio, mint a törökök constatálják s ez részben a török kormány befolyásának tulajdonítható.

Francia-kinai háború. A „K. Z.“ jelentése: Brestben a hajóraj számos páncélhajójának felszerelése készítettet elő. — Patenotre tavirai szerint a Chinával kötendő szerződés a hó végével elkészül. Hiszi, hogy Tonking teljes kiterítése június 4-ére lehetséges lesz. — Délután a tengeri kalózzokkal naponként van csatapat. — Briere tábornok tegnapi jelentése szerint a chinai biztosok Shuan-Quanba mentek. Az emir tudatta, hogy minden jól fog menni, meg a fekete lobogók szíveirel is.

Egy kidőlni készülő oszlop.
Az élet viszontagságaitól annyira függő földbirtokos-osztály sorsa az, mely ha valamikor, ugy a jelen napokban megérdemli, hogy azzal foglalkozzunk. Csak egy osztályt a lakosságunk kívánjuk közelebről szemügyre venni; de nem azért, hogy eiteljük, hanem, hogy betekintve életviszonyai közé, rámutassunk a legfőbb bajokra, melyek annak életgyökerein ragódnak.

A kisbirtokos-osztályról akarunk szólni, mely annyival inkább megérdemli az államférfiak és írók figyelmét, mert ez számára a legnagyobb, a hazai földbirtokoknak majdnem fele van kezei között és — ami fődolog — a magyar nemzet zömét képezi.
Hazánkban ez az osztály volna tulajdonképp hivatva a biztos társadalmi fejlődés alapjául s anyagául szolgálai, azzá a középosztályá átalakulni, melyre a nagybirtokosoknak a közügyek iránt lépten nyomon-tapasztalható indolenciájával és a vagyontalan osztályok állhatatlanságával szemben oly igen-igen nagy szükségünk volna.

Mit tapasztalunk a hazai kisbirtokosok körében? Nem-e folytonos gazdasági hanyatlást a legjobb igyekezet dacára? nem-e sülyed? nem-e túreltelenségű panasz és kifakadás a fennálló kormányzati és igazgatási rendszer ellen?
A takarékoságnak nyomai könnyen megszámálhatók, a gazdasági fejlődés rákhaladást tesz, az elszegényedés állandóan napirenden van, a helytelen népszokások most is a kész vagyon elpiradására irányában egy baleset is elég arra nézve, hogy a kisbirtokos az uzsora ölé karjai közé kerüljön.
Elképzelhető, hogy ily viszonyok között mennyit szenved néptünk körében a családi élet, mennyire sülyed nemzetünknek eddigelő

legéletképesebb eleme erkölcsi tekintetben s mily remít mérvben szaporodik a proletariatus, mely előbb-utóbb ama veszélyes társadalmi körjelenséghez vezet el, melyet „tömeg-nyomornak“ szoktak nevezni.

A helyett, hogy e néposztály képezne konzervatív jellemmel, hiven megőrzött nemzetiségével, tiszta erkölcsével és a haladásra irányuló nemes törekvéseivel fogva, ama megbízható alapot, melyre politikuskok, nemzetgazdák, kormányférfiak és maga a korona minden körülmények között számíthatson: egy elszomorító képet tüntet elénk jelenlegi állapotában. Eddigi kitartása és szívóssága kezd csökkenni; földje, mely az ő egyetlen javát, az ő mindenét képezi, idegen kezekbe megy át, régóta gondosan ápoit erkölcsi helyébe az inséggel és nyomorral karöltve elfajulás és ennek nyomaiba az elsatnyulás lép; a haladás nem is jut eszébe, mikor a mindennapi kenyeret is kivette kezéből a lelkiismeretlen uzsorás.

A helyett, hogy ugy, mint a külföld haladottabb államaiban, nálunk is a kisbirtokos a jövőbe vetett bizalommal tekintene gazdasági haladását, hogy otthón, mint valamely takarékpénztárban mindig egy kis pénzkészlet felett rendezkedne rendkívüli sorscsapások ellenesúlyozására, birtokát befektetésekkel értékesebbé s jövedelmezőbbé tenné s birtokvársárlásokkal gyarapítaná azt, és emellett családja minden igényét szerényen bár, de mindemben kielégíthetné, gyermekeit oktatná, művelthetné, azoknak jövőjéről gondoskodhatné: azt látjuk, hogy kisbirtokosainkra nézve a jövő a legsivárabb alakban mutatkozik, az önbizalmat a reménytelenség, sőt sok esetben a kétségbeesés kiölte leleikből, üres a kamra és a láda . . . földjavításról, építkezésről szó sincs, a család tagjai inségtől kínozza vajmi kevés, vagy teljességgel semmi művelésben nem részesülnek, — minek is?! gondolják a szerencsétlen családapák, mikor ugys a proletariatus vár reájok! Aztán a családi élet köréből elpárolog az a kellemes, éltető meleg, melyen mindenki oly szvesen keres enyhét a sors csapásai s a sikertelenségnek ellen. A megelégedés és boldog együttléti tanyái viszály és ésbubánat fészkeivé lesznek. Ugyan kérjük, hogy vajlon mily közögi élet fejlődhetik ott, hol visszavonás, gúlólség, viszály, inség nyomor és elfogultság fészkelte be magái a családi körbe? hol elviselhetlen teherre válik a szülői gondoskodás és üres szóvá a gyermeki hálaladatoság? és milyen állapotot képezhetnek az ily családokból álló közégek?

És mik ez állapotok okai? Első sorban, hogy midőn a 48-iki átalakulás osztyalokat, a honpolgárokat egyenlővé tette, elmulasztották ama kor államférfiai kellő hitelről a kisbirtokosok számára gondoskodni. Őket azon idők nagy és nehéz kérdelméi s az átalakulás nehézségei teljesen abszorbeálják, de nem mentik az újabb alkotmányos korszak államférfiát, kik csak későn kezdték rá gondolai, hogy hiltelt teremtsenek s akkor sem tettek eleget, hogy, még ma is roppant sok e tekintetben a kívánni való.

E bajhoz járul s újabb mindinkább végzetesebbé válik az az óriási nemzetgazdasági miséria, hogy nyeresztermelésüket nem tudjuk értékesíteni s magyar közmondással élve, innen-onnan a magunk zsírjában fülladunk meg E nagy veszedelem ellen végtelen nehéz küzdeni, pedig gyorsan kell a bajt enyhíteni, mert különben következményei beláthatatlanok.

A gyors segítség egyetlen módja pedig az önálló vámtaralattal. Az ipar emelése, vasuti politika s egyéb társadalmi eszközök mind csak lassan hatnának s így nem menthetné meg bennünket az örvényről. Pedig kisbirtokos-osztályunk halálosan beteg s vele a nemzet azt kialsítja az intézők fülébe: Adi uram isten segélyt, különben velem a nemzet oszlopa dől ki!

Országos kiállítás.

Szép napja volt e hó 2. Magyarországnak! Megelegetés az arczokon, örömsugára a szemekben, önézet a szívek fenékén. Régen volt ily ünnepe e hazának. A szorgalom sikeréről tesz tanúságot a Letát nem öldöklő fegyvereknek, hanem a béke szerszámainak köszönhető.

A csarnok között áll. A városliget paradicsomává változott át. Az ország gazdasága, fénye, ipara, tudománya kulturája van benne összpontosítva. A megnyitó ünnep részletei
A magyar nemzeti ünnep öröme, az egész főváros, mely most az egész nemzet képviseli, ünnepies szintet és pompát öltött magára. Temérdek nép hömpölygött az utcákon s a kiállítás helyszínén.

Tizenegy óra tájban érkezett meg az udvar:
Először jött a trónörökös és neje Stefánia főhercegnő, zárt kocsiban, közvetlen kíséretükkel. A kíséret tagjai három kocsiban foglaltak helyet. Utánuk jött Frigyes főherceg Izabella főhercegnővel, majd Albrecht főherceg nyitott kocsiban, nagy kísérettel. Mintegy tíz perc múlva érkezett a Koburg hercegi pár. Majd József főherceg jött nejével és gyermekeivel, azután Károly Lajos és Lajos Viktor főhercegek Mindegyikük fényes, nagy sikerrel jött.

Tizenkét óra előtt valmivel érkezett meg a király fényes kísérettel.
A király a királyi pavillonba szállt le. A király megerkezése után Széchenyi Pál gróf földmívelés-, ipar és kereskedelemügyi miniszter bement a királyi pavillon emelvényén; ebben a pillanatban a felállított katonai zenekar a néphimnuszt játszotta, azután a kiállítás védnöke, Rudolf trónörökös, a következő beszédet intézte ő felségéhez:
Császári és apostoli királyi felség!
Legkegyelmesebb urunk!
Boldogító azon pillanat, melyben a feleséges uralkodó elé azon hódolatteljes kérelmet intézve járulhatok — miszerint az itteni kiállításnak az első és egyszersmind legjobb felalvató üdvözlését adja meg, további utjára királyi szavával.

Egy évzreden át tartotta fön magát ez a nemzet, ugy a szerencse — mint balsors változatai közt, s az ősei által elfoglalt földön egy hatalmas közéletet alapított meg.
E mai napon ujult erőben egyesülnek szent István koronájának minden országnai egy beke ünnepélyben, mely a bel- és külföldnek, fényes látványát mutatja fel annak, mivé emelkedett Magyarországnak, viszonylag rövid idő alatt felséged bölcs, felvilágosult és odaadó teljes kormányzata s a nemzet lelkesült hazafisága mellett.

Ez a nagy, sőt meglepő előhaladása Magyarországnak a közművelődés munkálataiban, e helyütt egy tágas, szingazdag képben van összefoglalva.
A szent István koronája országnai lakó népek értelmessége, igyekezete és képessége, a természet kincseit magásra emelve, gyümölcsözővé tette.

Valódi hadszenleje ez Magyarország mezei, erdei és gazdaságzatának és állattenyésztésének, bányaművelésének ipari és kézműveségi erejének, irodalmi és tudományos, művészi és építész alkotásának és tanügyi fejlődésének.

Itt birjuk a tényleges tanúságait azon, épen ugy belterjes, mint egészséges kifejlődésnek, melyre a hazai teljes elégtétel érzetével tekint.
Örömmel fogják Magyarországnak ezen előhaladását mindazon egyéb országok üdvözölni, melyek felségednek megadóit jogara alatt egyesülve, — s az idegen nemzetek honossai, kik a kiállítást tanulmányozni fogják, újabban is igazsággal elismeréssel fognak Magyarországnak tetteirenek és szellemének adózni.

Ezen érzelmektől emelve, ezen gondolatoktól áthatva, intézem felségedhez azon legalázatosabb kéresemet, kegyeskedjék felséged ezen kiállítást megnyitottnak nyilvánítani.
A trónörökös beszéde után a király következőleg válaszolt:
Azon magasztos ünnepély, mely bennünket ma e helyen egyesít, méltán a legőszintebb örömmel töltheti be keblünket, mert egy oly mű felavatása áll előttünk, mely mint a szorgalom és becsületes munka, az anyagi és szellemi teremtőerő szüleménye s az erre hivatott összes tényezőzők tevékeny, szakértő és hazafias közreműködésének vív-nyáva, hivatva van a világ előtt nemcsak magyar koronám országainak áldásdus fejlődését feltárni, hanem egyszersmind fenbangoz hirdetni, hogy ezen szép országok, a kulturálmok közt minden tekintetben méltó helyet foglalnak el.

Köze az esetben a sok kellemetlen...

Helyi hírek. Szini évadunk a tegnapi előadással...

verődtek vissza; nézte hófehér kezeit...

annyi elsőrendű erőt a vidéknek. Az új kar-

A tegnapi bucsu-előadás programját...

A főbél gyermekert tegnapelőtt érte...

éreztek szívők mekes dobnasait s nem gondoltak...

felülről az áldás, mely a gazdákat megszaba-

Bucsu. Mindazon igen tisztelt ös-

A főbél gyermekert tegnapelőtt érte...

hajjal, egyik kezében lámpa a másikban pisz-

10 osztályozás (állami célokra) a város

A nagy erdei kutba — a mint már

Helyiség változtatás. Kovács Gábor

Öngyilkos csecsemő. A rendkívüli-

Dinnýszet. Az idén — mint máskor

Dáné István norinbergi kereskedésbe

Az Anker élet és járadék biztosító-

Városi hírek. A város tanács

tam. Fogadja legszivesebb hálaát svájci lab-

Hazánk s a külföld. A szegedi színház építés

Tüntetés Klapka György tábornok

Halálkozás. Gyalui Pál egyetemi tanár

Ha muszka, tud csálni. Nemrég egy

Muszka. Száz politikai és történelmi levél

Felelős szerkesztő: Gáspár Imre.

4 cat, hold Luczernás nyári használatra kiadó.

Bár előítélet és gyausítások hátráltatják — de a való

